

gen, neppe et Aar, mindre end et Aar, thi Mære end et Aar er der ikke her Tale om — end kaste sig ind i saadanne Forvildelser. Denne simple Sag forstaaer Menigmand godt; han veed meget godt, at man først skal lægge Grundvolden til et Huus, førend man bygger en Etage til (Ja!) — det kjender han meget godt fra sine Landboefkjæftigelser. Og naar Ministeriet nu appellerer til Menigmand, hvad vil det da? Vil det forlange, at Menigmand ubetinget skal støtte dette Ministerium? Hvad har da Ministeriet gjort for Menigmand? Jeg troer ikke, at Menigmand tager egoistiske Hensyn, naar det vedkommer Landets vigtigste Interesser; men hvorpaa støtter Ministeriet ialtsald sin Fordring, hvad er der gjort for Menigmand? Ja, jeg hører jo nok fra alle Sider, at de, der kalde sig Menigmænds-Partiets Ordførere, holde paa Ministeriet — men hvorfor, hvad er der skeet? Hovedloven for Menigmand, Fæsteloven, som alle foregaaende Ministerier have tænkt at ville gaae ind paa, har det nuværende Ministerium ikke villet gaae ind paa. (Tschering: Det har ligesaa lidt de andre Ministerier villet gaae ind paa). November-Ministeriet og de andre Ministerier erklærede idetmindste, at de ikke vilde modsætte sig Fæsteloven, og det nuværende Ministerium er det første, der bestemt har udtalt sig derimod (Nei!). Ministeriet har altsaa ikke Ret til at fordre nogen særlig Anerkjendelse af Menigmand. Men dette er i alt Fald ikke noget vigtigt Punkt; thi man skal ikke — og det gjør Menigmand heller ikke — see paa, hvad der er gjort for En, naar en Sag, som den foreliggende, skal afgjøres. Menigmand veed meget godt, at skatte det rette Forhold, han veed meget godt, hvad der er Landets vigtigste og væsentligste Interesser, han veed meget godt, om de egentlig støtte ham, der bestandigt blot understøtte Fabrikker, Privilegier og Monopoler, der ved alle Leiligheder kun sige: Vi skulle gjøre, hvad Ministeriet vil, og ikke noget Andet. Menigmand kan godt forstaae, at det ikke er hvad man kalder Venstre, eller at det ikke er derved, at der tages Hensyn til Menigmænds Interesser; han kan godt forstaae, at det ikke er et naturligt, men et forvansket Forhold, og dette Forhold vil heller

ikke officere ham ved nærværende Stemmegivning; men, naar han i dette vigtige Anliggende skal afgive sin Stemme, saa vil han huske paa, at han ikke veed, hvilken Retning det kan tage. Det er det Væsentlige, det vil han forstaae, derefter vil han afgive sin Stemme, og det vil vise sig, at der er mange Menigmænd, der have opfattet Sagen paa den rette Maade (Hør! Hør! Bravo!).

Formanden: I Rigsdagen kan der ikke være Tale om „Menigmænd“ i Modsetning til andre Medlemmer; i Rigsdagen er der kun Rigsdagsmænd (Hør! Hør!).

Monrad: Denne Sag har faaet en høj politisk Betydning ved den hele Maade, hvorpaa den er tagen her i Salen (Hør!). Jeg troer, at Sagen i sig selv er langt simplere, og at man kunde have taget den paa en langt simplere Maade. Vi see jo, at der er Monarchier, at der er Stater, hvor der bestaaer Toldgrændser, hvori der er forskjellig Told. Spørgsmaalet om Formen staaer derfor ikke i en saa aldeles nødvendig Forbindelse med Spørgsmaalet om Monarchiets Genhed, at det var nødvendigt, at stille det op paa en saa høj politisk Piedestal, som det nu er stillet paa. Men, da dette nu engang alligevel er skeet, saa maa det ogsaa være mig tilladt at berøre nogle af de vigtigste under Discussionen fremkomne Punkter. Udvalgets Fleertal har søgt at udhæve den imellem det og Regjeringen eksisterende Meningsforskjellighed, der i Betænkningen er resumeret i nogle saa Hovedtræk. Det er vistnok onskeligt, hvis det kunde lade sig gjøre, at blive enig om, hvad det er, hvorom man er uenig; thi det er egentlig den rette Vej til Enighed, at det bliver klart, hvorom det er, at man er uenig. — Den ærede Finantsminister har ikke været heldig i at fremstille Forskjellen mellem Udvalgets Fleertal og ham. Han har sagt, at Forskjellen mellem Regjeringen og Udvalget bestaaer der i, at Udvalget betragter Forbindelsen mellem Danmark og Slesvig som noget afsluttet, men derimod Forbindelsen mellem Holsten og de øvrige Dele af Monarchiet som noget mere Tilfældigt. Jeg troer, at saaledes vare hans Uttringer. Men deri ligger Forskjellen ikke. Forskjellen mellem Mi-